0100249151297003２

8885

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ — Αρ. Φύλλου **249**

15 Δεκεμβρίου 1997

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2540

Κύρωση της Σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακά πλαίσια.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακά πλαίσια, που υπογράφηκε στο Εσπό της Φινλανδίας στις 25 Φεβρουαρίου 1991, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

CONVENTION ON ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IN A TRANSBOUNDARY CONTEXT

The Parties to this Convention,

Aware of the interrelationship between economic activities and their environmental consequences,

Affirming the need to ensure environmentally sound and sustainable development,

Determined to enhance international co-operation in assessing environmental impact in particular in a transboundary context,

Mindful of the need and importance to develop anticipatory policies and of preventing, mitigating and monitoring significant adverse environmental impact in general and more specifically in a transboundary context,

Recalling the relevant provisions of the Charter of the United Nations, the Declaration of the Stockholm Conference on the Human Environment, the Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe (CSCE) and the Concluding Documents of the Madrid and Vienna Meetings of Representatives of the Participating States of the CSCE,

Commending the ongoing activities of States to ensure that, through their national legal and administrative provisions and their national policies, environmental impact assessment is carried out,

Conscious of the need to give explicit consideration to environmental factors at an early stage in the decision-making process by applying environmental impact assessment, at all appropriate administrative levels, as a necessary tool to improve the quality of information presented to decision makers so that environmentally sound decisions can be made paying careful attention to minimizing significant adverse impact, particularly in a transboundary context,

Mindful of the efforts of international organizations to promote the use of environmental impact assessment both at the national and international levels, and taking into account work on environmental impact assessment carried out under the auspices of the United Nations Economic Commission for Europe, in particular results achieved by the Seminar on Environmental Impact Assessment (September 1987, Warsaw, Poland) as well as noting the Goals and Principles on environmental impact assessment adopted by the Governing Council of the United Nations Environment Programme, and the Ministerial Declaration on Sustainable Development (May 1990, Bergen, Norway),

Have agreed as follows:

Article 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Convention,

(i) "Parties" means, unless the text otherwise indicates, the Contracting Parties to this Convention;

(ii) "Party of origin" means the Contracting Party or Parties to this Convention under whose jurisdiction a proposed activity is envisaged to take place;

(iii) "Affected Party" means the Contracting Party or Parties to this Convention likely to be affected by the transboundary impact of a proposed activity;

(iv) "Concerned Parties" means the Party of origin and the affected Party of an environmental impact assessment pursuant to this Convention;

(v) "Proposed activity" means any activity or any major change to an activity subject to a decision of a competent authority in accordance with an applicable national procedure;

(vi) "Environmental impact assessment" means a national procedure for evaluating the likely impact of a proposed activity on the environment;

(vii) "Impact" means any effect caused by a proposed activity on the environment including human health and safety, flora, fauna, soil, air, water, climate, landscape and historical monuments or other physical structures or the interaction among these factors; it also includes effects on cultural heritage or socio-economic conditions resulting from alterations to those factors;

(viii) "Transboundary impact" means any impact, not exclusively of a global nature, within an area under the jurisdiction of a Party caused by a proposed activity the physical origin of which is situated wholly or in part within the area under the jurisdiction of another Party;

(ix) "Competent authority" means the national authority or authorities designated by a Party as responsible for performing the tasks covered by this Convention and/or the authority or authorities entrusted by a Party with decision-making powers regarding a proposed activity;

(x) "The Public" means one or more natural or legal persons.

Article 2

GENERAL PROVISIONS

1. The Parties shall, either individually or jointly, take all appropriate and effective measures to prevent, reduce and control significant adverse transboundary environmental impact from proposed activities.

2. Each Party shall take the necessary legal, administrative or other measures to implement the provisions of this Convention, including, with respect to proposed activities listed in Appendix I that are likely to cause significant adverse transboundary impact, the establishment of an environmental impact assessment procedure that permits public participation and preparation of the environmental impact assessment documentation described in Appendix II.

3. The Party of origin shall ensure that in accordance with the provisions of this Convention an environmental impact assessment is undertaken prior to a decision to authorize or undertake a proposed activity listed in Appendix I that is likely to cause a significant adverse transboundary impact.

4. The Party of origin shall, consistent with the provisions of this Convention, ensure that affected Parties are notified of a proposed activity listed in Appendix I that is likely to cause a significant adverse transboundary impact.

5. Concerned Parties shall, at the initiative of any such Party, enter into discussions on whether one or more proposed activities not listed in Appendix I is or are likely to cause a significant adverse transboundary impact and thus should be treated as if it or they were so listed. Where those Parties so agree, the activity or activities shall be thus treated. General guidance for identifying criteria to determine significant adverse impact is set forth in Appendix III.

6. The Party of origin shall provide, in accordance with the provisions of this Convention, an opportunity to the public in the areas likely to be affected to participate in relevant environmental impact assessment procedures regarding proposed activities and shall ensure that the opportunity provided to the public of the affected Party is equivalent to that provided to the public of the Party of origin.

7. Environmental impact assessments as required by this Convention shall, as a minimum requirement, be undertaken at the project level of the proposed activity. To the extent appropriate, the Parties shall endeavour to apply the principles of environmental impact assessment to policies, plans and programmes.

8. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties to implement national laws, regulations, administrative provisions or accepted legal practices protecting information the supply of which would be prejudicial to industrial and commercial secrecy or national security.

9. The provisions of this Convention shall not affect the right of particular Parties to implement, by bilateral or multilateral agreement where appropriate, more stringent measures than those of this Convention.

10. The provisions of this Convention shall not prejudice any obligations of the Parties under international law with regard to activities having or likely to have a transboundary impact.

Article 3

NOTIFICATION

1. For a proposed activity listed in Appendix I that is likely to cause a significant adverse transboundary impact, the Party of origin shall, for the purposes of ensuring adequate and effective consultations under Article 5, notify any Party which it considers may be an affected Party as early as possible and no later than when informing its own public about that proposed activity.

2. This notification shall contain, *inter alia*:

(a) Information on the proposed activity, including any available information on its possible transboundary impact;

(b) The nature of the possible decision; and

(c) An indication of a reasonable time within which a response under paragraph 3 of this Article is required, taking into account the nature of the proposed activity;

and may include the information set out in paragraph 5 of this Article.

3. The affected Party shall respond to the Party of origin within the time specified in the notification, acknowledging receipt of the notification, and shall indicate whether it intends to participate in the environmental impact assessment procedure.

4. If the affected Party indicates that it does not intend to participate in the environmental impact assessment procedure, or if it does not respond within the time specified in the notification, the provisions in paragraphs 5, 6, 7 and 8 of this Article and in Articles 4 to 7 will not apply. In such circumstances the right of a Party of origin to determine whether to carry out an environmental impact assessment on the basis of its national law and practice is not prejudiced.

5. Upon receipt of a response from the affected Party indicating its desire to participate in the environmental impact assessment procedure, the Party of origin shall, if it has not already done so, provide to the affected Party:

(a) Relevant information regarding the environmental impact assessment procedure, including an indication of the time schedule for transmittal of comments; and

(b) Relevant information on the proposed activity and its possible significant adverse transboundary impact.

6. An affected Party shall, at the request of the Party of origin, provide the latter with reasonably obtainable information relating to the potentially affected environment under the jurisdiction of the affected Party, where such information is necessary for the preparation of the environmental impact assessment documentation. The information shall be furnished promptly and, as appropriate, through a joint body where one exists.

7. When a Party considers that it would be affected by a significant adverse transboundary impact of a proposed activity listed in Appendix I, and when no notification has taken place in accordance with paragraph 1 of this Article, the concerned Parties shall, at the request of the affected Party, exchange sufficient information for the purposes of holding discussions on whether there is likely to be a significant adverse transboundary impact. If those Parties agree that there is likely to be a significant adverse transboundary impact, the provisions of this Convention shall apply accordingly. If those Parties cannot agree whether there is likely to be a significant adverse transboundary impact, any such Party may submit that question to an inquiry commission in accordance with the provisions of Appendix IV to advise on the likelihood of significant adverse transboundary impact, unless they agree on another method of settling this question.

8. The concerned Parties shall ensure that the public of the affected Party in the areas likely to be affected be informed of, and be provided with possibilities for making comments or objections on, the proposed activity, and for the transmittal of these comments or objections to the competent authority of the Party of origin, either directly to this authority or, where appropriate, through the Party of origin.

Article 4

PREPARATION OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT DOCUMENTATION

1. The environmental impact assessment documentation to be submitted to the competent authority of the Party of origin shall contain, as a minimum, the information described in Appendix II.

2. The Party of origin shall furnish the affected Party, as appropriate through a joint body where one exists, with the environmental impact assessment documentation. The concerned Parties shall arrange for distribution of the documentation to the authorities and the public of the affected Party in the areas likely to be affected and for the submission of comments to the competent authority of the Party of origin, either directly to this authority or, where appropriate, through the Party of origin within a reasonable time before the final decision is taken on the proposed activity.

Article 5

CONSULTATIONS ON THE BASIS OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT DOCUMENTATION

The Party of origin shall, after completion of the environmental impact assessment documentation, without undue delay enter into consultations with the affected Party concerning, *inter alia*, the potential transboundary impact of the proposed activity and measures to reduce or eliminate its impact. Consultations may relate to:

(a) Possible alternatives to the proposed activity, including the no-action alternative and possible measures to mitigate significant adverse transboundary impact and to monitor the effects of such measures at the expense of the Party of origin;

(b) Other forms of possible mutual assistance in reducing any significant adverse transboundary impact of the proposed activity; and

(c) Any other appropriate matters relating to the proposed activity.

The Parties shall agree, at the commencement of such consultations, on a reasonable time-frame for the duration of the consultation period. Any such consultations may be conducted through an appropriate joint body, where one exists.

Article 6

FINAL DECISION

1. The Parties shall ensure that, in the final decision on the proposed activity, due account is taken of the outcome of the environmental impact assessment, including the environmental impact assessment documentation, as well as the comments thereon received pursuant to Article 3, paragraph 8 and Article 4, paragraph 2, and the outcome of the consultations as referred to in Article 5.

2. The Party of origin shall provide to the affected Party the final decision on the proposed activity along with the reasons and considerations on which it was based.

3. If additional information on the significant transboundary impact of a proposed activity, which was not available at the time a decision was made with respect to that activity and which could have materially affected the decision, becomes available to a concerned Party before work on that activity commences, that Party shall immediately inform the other concerned Party or Parties. If one of the concerned Parties so requests, consultations shall be held as to whether the decision needs to be revised.

Article 7

POST-PROJECT ANALYSIS

1. The concerned Parties, at the request of any such Party, shall determine whether, and if so to what extent, a post-project analysis shall be carried out, taking into account the likely significant adverse transboundary impact of the activity for which an environmental impact assessment has been undertaken pursuant to this Convention. Any post-project analysis undertaken shall include, in particular, the surveillance of the activity and the determination of any adverse transboundary impact. Such surveillance and determination may be undertaken with a view to achieving the objectives listed in Appendix V.

2. When, as a result of post-project analysis, the Party of origin or the affected Party has reasonable grounds for concluding that there is a significant adverse transboundary impact or factors have been discovered which may result in such an impact, it shall immediately inform the other Party. The concerned Parties shall then consult on necessary measures to reduce or eliminate the impact.

Article 8

BILATERAL AND MULTILATERAL CO-OPERATION

The Parties may continue existing or enter into new bilateral or multilateral agreements or other arrangements in order to implement their obligations under this Convention. Such agreements or other arrangements may be based on the elements listed in Appendix VI.

Article 9

RESEARCH PROGRAMMES

The Parties shall give special consideration to the setting up, or intensification of, specific research programmes aimed at:

(a) Improving existing qualitative and quantitative methods for assessing the impacts of proposed activities;

(b) Achieving a better understanding of cause-effect relationships and their role in integrated environmental management;

(c) Analysing and monitoring the efficient implementation of decisions on proposed activities with the intention of minimizing or preventing impacts;

(d) Developing methods to stimulate creative approaches in the search for environmentally sound alternatives to proposed activities, production and consumption patterns;

(e) Developing methodologies for the application of the principles of environmental impact assessment at the macro-economic level.

The results of the programmes listed above shall be exchanged by the Parties.

Article 10

STATUS OF THE APPENDICES

The Appendices attached to this Convention form an integral part of the Convention.

Article 11

MEETING OF PARTIES

1. The Parties shall meet, so far as possible, in connection with the annual sessions of the Senior Advisers to ECE Governments on Environmental and Water Problems. The first meeting of the Parties shall be convened not later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, meetings of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by a meeting of the Parties, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

2. The Parties shall keep under continuous review the implementation of this Convention, and, with this purpose in mind, shall:

(a) Review the policies and methodological approaches to environmental impact assessment by the Parties with a view to further improving environmental impact assessment procedures in a transboundary context;

(b) Exchange information regarding experience gained in concluding and implementing bilateral and multilateral agreements or other arrangements regarding the use of environmental impact assessment in a transboundary context to which one or more of the Parties are party;

(c) Seek, where appropriate, the services of competent international bodies and scientific committees in methodological and technical aspects pertinent to the achievement of the purposes of this Convention;

(d) At their first meeting, consider and by consensus adopt rules of procedure for their meetings;

(e) Consider and, where necessary, adopt proposals for amendments to this Convention;

(f) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention.

Article 12

RIGHT TO VOTE

1. Each Party to this Convention shall have one vote.

2. Except as provided for in paragraph 1 of this Article, regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 13

SECRETARIAT

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions:

(a) The convening and preparing of meetings of the Parties;

(b) The transmission of reports and other information received in accordance with the provisions of this Convention to the Parties; and

(c) The performance of other functions as may be provided for in this Convention or as may be determined by the Parties.

Article 14

AMENDMENTS TO THE CONVENTION

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. Proposed amendments shall be submitted in writing to the secretariat, which shall communicate them to all Parties. The proposed amendments shall be discussed at the next meeting of the Parties, provided these proposals have been circulated by the secretariat to the Parties at least ninety days in advance.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.

4. Amendments to this Convention adopted in accordance with paragraph 3 of this Article shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, approval or acceptance. They shall enter into force for Parties having ratified, approved or accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of notification of their ratification, approval or acceptance by at least three fourths of these Parties. Thereafter they shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, approval or acceptance of the amendments.

5. For the purpose of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

6. The voting procedure set forth in paragraph 3 of this Article is not intended to constitute a precedent for future agreements negotiated within the Economic Commission for Europe.

Article 15

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Convention, they shall seek a solution by negotiation or by any other method of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;

(b) Arbitration in accordance with the procedure set out in Appendix VII.

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2 of this Article, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties agree otherwise.

Article 16

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature at Espoo (Finland) from 25 February to 1 March 1991 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 2 September 1991 by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of the Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 17

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations.

2. This Convention shall be open for accession as from 3 September 1991 by the States and organizations referred to in Article 16.

3. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall perform the functions of Depositary.

4. Any organization referred to in Article 16 which becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Convention concurrently.

5. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in Article 16 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 18

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in Article 16 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 19

WITHDRAWAL

At any time after four years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from this Convention by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of Articles 3 to 6 of this Convention to a proposed activity in respect of which a notification has been made pursuant to Article 3, paragraph 1, or a request has been made pursuant to Article 3, paragraph 7, before such withdrawal took effect.

Article 20

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Espoo (Finland), this twenty-fifth day of February one thousand nine hundred and ninety-one.

APPENDIX I

LIST OF ACTIVITIES

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 tonnes or more of coal or bituminous shale per day.

2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.

4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 tonnes finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 tonnes finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 tonnes per year.

6. Integrated chemical installations.

7. Construction of motorways, express roads */ and lines for long-distance railway traffic and of airports with a basic runway length of 2,100 metres or more.

8. Large-diameter oil and gas pipelines.

9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 tonnes.

10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes.

11. Large dams and reservoirs.

12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.

13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tonnes or more per day.

14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.

15. Offshore hydrocarbon production.

16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

17. Deforestation of large areas.

---

*/ For the purposes of this Convention:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign-posted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

APPENDIX II

CONTENT OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT DOCUMENTATION

Information to be included in the environmental impact assessment documentation shall, as a minimum, contain, in accordance with Article 4:

(a) A description of the proposed activity and its purpose;

(b) A description, where appropriate, of reasonable alternatives (for example, locational or technological) to the proposed activity and also the no-action alternative;

(c) A description of the environment likely to be significantly affected by the proposed activity and its alternatives;

(d) A description of the potential environmental impact of the proposed activity and its alternatives and an estimation of its significance;

(e) A description of mitigation measures to keep adverse environmental impact to a minimum;

(f) An explicit indication of predictive methods and underlying assumptions as well as the relevant environmental data used;

(g) An identification of gaps in knowledge and uncertainties encountered in compiling the required information;

(h) Where appropriate, an outline for monitoring and management programmes and any plans for post-project analysis; and

(i) A non-technical summary including a visual presentation as appropriate (maps, graphs, etc.).

APPENDIX III

GENERAL CRITERIA TO ASSIST IN THE DETERMINATION OF THE ENVIRONMENTAL SIGNIFICANCE OF ACTIVITIES NOT LISTED IN APPENDIX I

1. In considering proposed activities to which Article 2, paragraph 5, applies, the concerned Parties may consider whether the activity is likely to have a significant adverse transboundary impact in particular by virtue of one or more of the following criteria:

(a) Size: proposed activities which are large for the type of the activity;

(b) Location: proposed activities which are located in or close to an area of special environmental sensitivity or importance (such as wetlands designated under the Ramsar Convention, national parks, nature reserves, sites of special scientific interest, or sites of archaeological, cultural or historical importance); also, proposed activities in locations where the characteristics of proposed development would be likely to have significant effects on the population;

(c) Effects: proposed activities with particularly complex and potentially adverse effects, including those giving rise to serious effects on humans or on valued species or organisms, those which threaten the existing or potential use of an affected area and those causing additional loading which cannot be sustained by the carrying capacity of the environment.

2. The concerned Parties shall consider for this purpose proposed activities which are located close to an international frontier as well as more remote proposed activities which could give rise to significant transboundary effects far removed from the site of development.

APPENDIX IV

INQUIRY PROCEDURE

1. The requesting Party or Parties shall notify the secretariat that it or they submit(s) the question of whether a proposed activity listed in Appendix I is likely to have a significant adverse transboundary impact to an inquiry commission established in accordance with the provisions of this Appendix. This notification shall state the subject-matter of the inquiry. The secretariat shall notify immediately all Parties to this Convention of this submission.

2. The inquiry commission shall consist of three members. Both the requesting party and the other party to the inquiry procedure shall appoint a scientific or technical expert, and the two experts so appointed shall designate by common agreement the third expert, who shall be the president of the inquiry commission. The latter shall not be a national of one of the parties to the inquiry procedure, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the matter in any other capacity.

3. If the president of the inquiry commission has not been designated within two months of the appointment of the second expert, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the inquiry procedure does not appoint an expert within one month of its receipt of the notification by the secretariat, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the inquiry commission within a further two-month period. Upon designation, the president of the inquiry commission shall request the party which has not appointed an expert to do so within one month. After such a period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The inquiry commission shall adopt its own rules of procedure.

6. The inquiry commission may take all appropriate measures in order to carry out its functions.

7. The parties to the inquiry procedure shall facilitate the work of the inquiry commission and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(a) Provide it with all relevant documents, facilities and information; and

(b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

8. The parties and the experts shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the work of the inquiry commission.

9. If one of the parties to the inquiry procedure does not appear before the inquiry commission or fails to present its case, the other party may request the inquiry commission to continue the proceedings and to complete its work. Absence of a party or failure of a party to present its case shall not constitute a bar to the continuation and completion of the work of the inquiry commission.

10. Unless the inquiry commission determines otherwise because of the particular circumstances of the matter, the expenses of the inquiry commission, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the inquiry procedure in equal shares. The inquiry commission shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

11. Any Party having an interest of a factual nature in the subject-matter of the inquiry procedure, and which may be affected by an opinion in the matter, may intervene in the proceedings with the consent of the inquiry commission.

12. The decisions of the inquiry commission on matters of procedure shall be taken by majority vote of its members. The final opinion of the inquiry commission shall reflect the view of the majority of its members and shall include any dissenting view.

13. The inquiry commission shall present its final opinion within two months of the date on which it was established unless it finds it necessary to extend this time limit for a period which should not exceed two months.

14. The final opinion of the inquiry commission shall be based on accepted scientific principles. The final opinion shall be transmitted by the inquiry commission to the parties to the inquiry procedure and to the secretariat.

APPENDIX V

POST-PROJECT ANALYSIS

Objectives include:

(a) Monitoring compliance with the conditions as set out in the authorization or approval of the activity and the effectiveness of mitigation measures;

(b) Review of an impact for proper management and in order to cope with uncertainties;

(c) Verification of past predictions in order to transfer experience to future activities of the same type.

APPENDIX VI

ELEMENTS FOR BILATERAL AND MULTILATERAL CO-OPERATION

1. Concerned Parties may set up, where appropriate, institutional arrangements or enlarge the mandate of existing institutional arrangements within the framework of bilateral and multilateral agreements in order to give full effect to this Convention.

2. Bilateral and multilateral agreements or other arrangements may include:

(a) Any additional requirements for the implementation of this Convention, taking into account the specific conditions of the subregion concerned;

(b) Institutional, administrative and other arrangements, to be made on a reciprocal and equivalent basis;

(c) Harmonization of their policies and measures for the protection of the environment in order to attain the greatest possible similarity in standards and methods related to the implementation of environmental impact assessment;

(d) Developing, improving, and/or harmonizing methods for the identification, measurement, prediction and assessment of impacts, and for post-project analysis;

(e) Developing and/or improving methods and programmes for the collection, analysis, storage and timely dissemination of comparable data regarding environmental quality in order to provide input into environmental impact assessment;

(f) The establishment of threshold levels and more specified criteria for defining the significance of transboundary impacts related to the location, nature or size of proposed activities, for which environmental impact assessment in accordance with the provisions of this Convention shall be applied; and the establishment of critical loads of transboundary pollution;

(g) Undertaking, where appropriate, joint environmental impact assessment, development of joint monitoring programmes, intercalibration of monitoring devices and harmonization of methodologies with a view to rendering the data and information obtained compatible.

APPENDIX VII

ARBITRATION

1. The claimant Party or Parties shall notify the secretariat that the Parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to Article 15, paragraph 2, of this Convention. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention, the interpretation or application of which are at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant Party or Parties and the other Party or Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such a period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out herein shall draw up its own rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(a) Provide it with all relevant documents, facilities and information; and

(b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

10. The parties and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.

12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

15. Any Party to this Convention having an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute, and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

Τα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση,

Έχοντας συνείδηση της συσχέτισης μεταξύ των οικονομικών δραστηριοτήτων και των επιπτώσεών τους για το περιβάλλον,

Επιβεβαιώνοντας την αναγκαιότητα να διασφαλιστεί η περιβαλλοντικά ορθολογική και αειφόρος ανάπτυξη,

Αποφασισμένα να εντείνουν τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και ειδικά σε διασυνοριακά πλαίσια,

Γνωρίζοντας την αναγκαιότητα και τη σημασία της υιοθέτησης πολιτικών προληπτικού χαρακτήρα και της πρόληψης, της μείωσης και της παρακολούθησης των σημαντικών δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων εν γένει και, ειδικότερα, σε διασυνοριακά πλαίσια,

Υπενθυμίζοντας τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, τη Διακύρηξη της Διάσκεψης της Στοκχόλμης των Ηνωμένων Εθνών για το Ανθρώπινο Περιβάλλον, την Τελική Πράξη της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Δ.Α.Σ.Ε.) και τα Τελικά Κείμενα των Συναντήσεων των Αντιπροσώπων των Συμμετεχόντων στη Δ.Α.Σ.Ε. Χωρών, της Μαδρίτης και της Βιέννης,

Σημειώνοντας με ικανοποίηση τα μέτρα που έχουν ληφθεί από τα Κράτη ώστε να διασφαλιστεί, μέσω των εθνικών νομικών και διοικητικών διατάξεων και των εθνικών πολιτικών, η διενέργεια της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων,

Έχοντας συνείδηση της αναγκαιότητας να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι περιβαλλοντικοί παράγοντες στην αρχή της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, εφαρμόζοντας την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σε όλες τις κατάλληλες διοικητικές βαθμίδες, ως αναγκαίο εργαλείο για τη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους αρμοδίους για τη λήψη αποφάσεων, επιτρέποντας έτσι τη λήψη περιβαλλοντικά ορθολογικών αποφάσεων, καταβάλλοντας κάθε προσπάθεια να περιορισθούν, όσο είναι δυνατόν, οι σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις των δραστηριοτήτων, και ειδικότερα σε διασυνοριακά πλαίσια,

Γνωρίζοντας τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι διεθνείς οργανισμοί για την προώθηση της πρακτικής της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σε επίπεδο τόσο εθνικό όσο και διεθνές, λαμβάνοντας υπόψη τις υπό την αιγίδα της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, σχετικές εργασίες, και ειδικότερα τα πορίσματα του Σεμιναρίου για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Σεπτέμβριος 1987, Βαρσοβία Πολωνίας), και επιβεβαιώνοντας τους Σκοπούς και τις Αρχές της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που υιοθέτησε το Διοικητικό Συμβούλιο του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον, και την Υπουργική Διακύρηξη για τη διαρκή ανάπτυξη (Μάιος 1990, Μπέργκεν Νορβηγίας),

Συμφώνησαν ως ακολούθως:

Άρθρο 1
ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης,

(α) "Μέρη" σημαίνει, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά από το κείμενο, τα Συμβαλλόμενα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση.

(β) "Μέρος Προέλευσης" σημαίνει το Συμβαλλόμενο Μέρος ή τα Συμβαλλόμενα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση, υπό τη δικαιοδοσία των οποίων πρόκειται να διεξαχθεί προτεινόμενη δραστηριότητα.

(γ) "Θιγόμενο Μέρος" σημαίνει το Συμβαλλόμενο Μέρος ή τα Συμβαλλόμενα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση, για τα οποία η προτεινόμενη δραστηριότητα ενδέχεται να συνεπάγεται διασυνοριακές επιπτώσεις.

(δ) "Ενδιαφερόμενα Μέρη" σημαίνει το Μέρος Προέλευσης και το Θιγόμενο Μέρος μιας εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία γίνεται σε εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

(ε) "Προτεινόμενη Δραστηριότητα" σημαίνει κάθε δραστηριότητα ή κάθε σημαντική μεταβολή μιας δραστηριότητας, η οποία υπόκειται σε απόφαση της αρμόδιας αρχής σύμφωνα προς κάθε εφαρμοζόμενη εθνική διαδικασία.

(στ) "Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων" σημαίνει μια εθνική διαδικασία που έχει ως αντικείμενο την εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων μιας προτεινόμενης δραστηριότητας στο περιβάλλον.

(ζ) "Επιπτώσεις" σημαίνει κάθε επίπτωση μιας προτεινόμενης δραστηριότητας στο περιβάλλον, και ειδικότερα στην ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια, στη χλωρίδα και πανίδα, στο έδαφος, στον αέρα, στα ύδατα, στο κλίμα, στο τοπίο και σε ιστορικά μνημεία ή άλλες υλικές κατασκευές, ή στην αλληλεπίδραση αυτών των παραγόντων. Επίσης συμπεριλαμβάνει τις επιπτώσεις στην πολιτιστική κληρονομιά ή στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, οι οποίες προκαλούνται από μεταβολές αυτών των παραγόντων.

(η) "Διασυνοριακές Επιπτώσεις" σημαίνει κάθε επίπτωση, όχι αποκλειστικά παγκόσμιου χαρακτήρα, που θα μπορούσε να προκληθεί σε μια περιοχή εντός της δικαιοδοσίας ενός Μέρους, από μια Προτεινόμενη Δραστηριότητα της οποίας η φυσική προέλευση βρίσκεται εν όλω ή εν μέρει σε περιοχή που υπάγεται στη δικαιοδοσία άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

(θ) "Αρμόδια Αρχή" σημαίνει την εθνική αρχή ή τις εθνικές αρχές που ορίζονται από ένα Μέρος για να εκπληρώσουν τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, και/ή την εξουσιοδοτημένη από ένα Μέρος αρχή, ή τις αρχές, για να ασκούν εξουσίες σχετικές με λήψη αποφάσεων για κάποια προτεινόμενη δραστηριότητα.

(ι) "Το Κοινό" σημαίνει ένα ή περισσότερα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά.

Άρθρο 2
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Τα Μέρη λαμβάνουν, μεμονωμένα ή από κοινού, όλα τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για την

πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο των σημαντικών δυσμενών διασυνοριακών επιπτώσεων, που θα μπορούσαν να έχουν για το περιβάλλον, προτεινόμενες δραστηριοτητες.

2. Κάθε Μέρος λαμβάνει τα απαραίτητα νομικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης, όσον αφορά στις προτεινόμενες δραστηριότητες που αναφέρονται στον κατάλογο του Παραρτήματος Ι και οι οποίες ενδέχεται να έχουν σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις, της καθιέρωσης μιας διαδικασίας εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία θα επιτρέπει τη συμμετοχή του κοινού και την προετοιμασία του φακέλου εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως αυτός περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙ.

3. Το Μέρος Προέλευσης μεριμνά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, για την εκπόνηση εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πριν ληφθεί η απόφαση παροχής άδειας ή εκκίνησης μιας προτεινόμενης δραστηριότητας που αναφέρεται στο Παράρτημα Ι και ενδέχεται να έχει σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις.

4. Το Μέρος Προέλευσης μεριμνά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, ώστε τα Θιγόμενα Μέρη να ενημερώνονται για κάθε προτεινόμενη δραστηριότητα που αναφέρεται στο Παράρτημα Ι και ενδέχεται να έχει σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις.

5. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη διεξάγουν, με πρωτοβουλία ενός από αυτά, συζητήσεις προκειμένου να διερευνηθεί κατά πόσο μία ή περισσότερες προτεινόμενες δραστηριότητες, που δεν αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, μπορούν να έχουν σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις και πρέπει συνεπώς να αντιμετωπισθούν ως δραστηριότητες, που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι. Στην περίπτωση κατά την οποία τα εν λόγω Μέρη συμφωνήσουν να αναγνωρίσουν ότι πρόκειται, πράγματι, για μια τέτοια περίπτωση, η εν λόγω δραστηριότητα ή δραστηριότητες αντιμετωπίζονται με τον τρόπο αυτόν. Το Παράρτημα ΙΙΙ περιέχει γενικές οδηγίες για την επιλογή των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να καθοριστεί αν μία προτεινόμενη δραστηριότητα μπορεί να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις.

6. Το Μέρος Προέλευσης παρέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, τη δυνατότητα στο κοινό των περιοχών που ενδεχομένως θα επηρεασθούν, να συμμετάσχουν στις σχετικές διαδικασίες εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις προτεινόμενες δραστηριότητες και μεριμνά ώστε η δυνατότητα που παρέχεται στο κοινό του Θιγόμενου Μέρους, να είναι η ίδια με εκείνη που παρέχεται στο δικό του κοινό.

7. Η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως ορίζεται από την παρούσα Σύμβαση θα πραγματοποιείται, ως ελάχιστη απαίτηση, κατά τη φάση του σχεδιασμού της προτεινόμενης δραστηριότητας. Στο μέτρο που είναι αυτό κατάλληλο, τα Μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να εφαρμόζουν τις αρχές της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις πολιτικές, τα σχέδια και τα προγράμματα.

8. Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν θίγουν το δικαίωμα των Μερών να εφαρμόζουν τους εθνικούς νόμους, τους κανονισμούς, τις διοικητικές διατάξεις ή τις αποδεκτές νομικές πρακτικές, τις σχετικές με την προστασία των πληροφοριών, η διάδοση των οποίων θα ήταν επιζήμια για το βιομηχανικό και εμπορικό απόρρητο ή την εθνική ασφάλεια.

9. Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν θίγουν το δικαίωμα κάθε Μέρους να εφαρμόζει, με διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, όπου αυτό αρμόζει, αυστηρότερα από τα προβλεπόμενα από την παρούσα Σύμβαση μέτρα.

10. Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν θίγουν τις υποχρεώσεις των Μερών οι οποίες απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, όσον αφορά σε δραστηριότητες που έχουν ή ενδέχεται να έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.

Άρθρο 3
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Για μια προτεινόμενη δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι και που ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις, το Μέρος Προέλευσης, προκειμένου να διασφαλίσει επαρκείς και αποτελεσματικές διαβουλεύσεις, βάσει του άρθρου 5, κοινοποιεί σε κάθε Μέρος το οποίο δύναται κατά την κρίση του να είναι Θιγόμενο Μέρος, το συντομότερο δυνατό και όχι αργότερα από την ενημέρωση του δικού του κοινού, σχετικά με την εν λόγω προτεινόμενη δραστηριότητα.

2. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

α) Πληροφορίες για την προτεινόμενη δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης και κάθε διαθέσιμης πληροφορίας, σχετικά με τις ενδεχόμενες διασυνοριακές επιπτώσεις.

β) Πληροφορίες σχετικά με τη φύση της απόφασης που μπορεί να ληφθεί.

γ) Καθορισμό εύλογης προθεσμίας για τη γνωστοποίηση απάντησης βάσει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της προτεινόμενης δραστηριότητας.

Η κοινοποίηση δύναται επίσης να συμπεριλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

3. Το Θιγόμενο Μέρος απαντά στο Μέρος Προέλευσης εντός προθεσμίας που ορίζεται στην κοινοποίηση, γνωστοποιώντας την παραλαβή αυτής και αναφέροντας την πρόθεση συμμετοχής του στη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

4. Εάν το Θιγόμενο Μέρος γνωστοποιήσει ότι δεν προτίθεται να συμμετάσχει στη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή εάν δεν απαντήσει εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην κοινοποίηση, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου ούτε εκείνες των άρθρων 4 έως 7. Σε τέτοιες περιπτώσεις δεν θίγεται το δικαίωμα του Μέρους Προέλευσης να ορίσει αν πρέπει να προβεί σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, βάσει της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής του.

5. Μόλις λάβει απάντηση του Θιγόμενου Μέρους που εκφράζει την επιθυμία του να συμμετάσχει στη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, το Μέρος Προέλευσης κοινοποιεί στο Θιγόμενο Μέρος, εάν δεν το έχει ήδη πράξει, τα εξής:

α) Τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν στη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και τον καθορισμό προθεσμίας για την κοινοποίηση παρατηρήσεων.

β) Τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν στην προτεινόμενη δραστηριότητα και τις σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις που θα μπορούσε αυτή να έχει.

6. Το Θιγόμενο Μέρος παρέχει στο Μέρος Προέλευσης, μετά από αίτηση του τελευταίου, όλες τις πληροφορίες που μπορούν ευλόγως να συλλεγούν σχετικά με το περιβάλλον που ανήκει στη δικαιοδοσία του Θιγόμενου Μέρους και μπορεί να επηρεαστεί, όπου οι εν λόγω πληροφορίες είναι αναγκαίες για την προετοιμασία του φακέλου εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι πληροφορίες διαβιβάζονται ταχέως και, στο μέτρο που αρμόζει, μέσω κοινού οργάνου, εάν υπάρχει.

7. Όταν ένα Μέρος εκτιμά ότι μια προτεινόμενη δραστηριότητα, που αναφέρεται στον κατάλογο του Παραρτήματος Ι, θα προκαλέσει ενδεχομένως για αυτό σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις και εάν δεν έχει γίνει σχετική κοινοποίηση σε εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα Ενδιαφερόμενα Μέρη, ανταλλάσσουν, μετά από αίτηση του Θιγόμενου Μέρους, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να αρχίσουν συζητήσεις σχετικά με την πιθανότητα να υπάρξουν σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις. Εάν τα εν λόγω Μέρη συμφωνήσουν ότι είναι πιθανόν να υπάρξουν σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης. Εάν τα εν λόγω Μέρη δεν μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με την πιθανότητα να υπάρξουν σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις, μπορεί οποιοδήποτε από τα εν λόγω Μέρη να υποβάλλει το θέμα σε εξεταστική επιτροπή συμφώνως προς τις Διατάξεις του Παραρτήματος IV, προκειμένου η εν λόγω επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την πιθανότητα ύπαρξης σημαντικών δυσμενών διασυνοριακών επιπτώσεων, εκτός εάν συμφωνήσουν να προσφύγουν σε άλλη μέθοδο για την επίλυση του θέματος αυτού.

8. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη μεριμνούν όπως το κοινό του Θιγόμενου Μέρους, στις περιοχές που μπορούν να επηρεασθούν, ενημερώνεται σχετικά με την προτεινομένη δραστηριότητα και έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει σχετικές παρατηρήσεις ή αντιρρήσεις, και όπως οι εν λόγω παρατηρήσεις ή αντιρρήσεις διαβιβάζονται στην αρμόδια αρχή του Μέρους Προέλευσης, είτε απευθείας, είτε αν χρειάζεται, μέσω του Μέρους Προέλευσης.

Άρθρο 4
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

1. Ο φάκελος εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που πρέπει να υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του Μέρους Προέλευσης, περιλαμβάνει, ως ελάχιστο, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II.

2. Το Μέρος Προέλευσης, κοινοποιεί στο Θιγόμενο Μέρος, μέσω κοινού οργάνου, όπου αυτό υπάρχει και στο μέτρο που αρμόζει, το φάκελο εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη μεριμνούν για την αποστολή του φακέλου στις αρχές και στο κοινό του Θιγόμενου Μέρους, στις περιοχές που ενδέχεται να επηρεασθούν και για τη διαβίβαση των παρατηρήσεων στην αρμόδια αρχή του Μέρους Προέλευσης, είτε απευθείας στην εν λόγω αρχή, είτε όταν απαιτείται μέσω του Μέρους Προέλευσης, εντός εύλογης προθεσμίας πριν από τη λήψη οριστικής απόφασης σχετικά με την προτεινόμενη δραστηριότητα.

Άρθρο 5
ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Το Μέρος Προέλευσης μετά τη σύσταση του φακέλου εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αρχίζει, χωρίς άσκοπη καθυστέρηση, διαβουλεύσεις με το Θιγόμενο Μέρος σχετικά, μεταξύ άλλων, με τις διασυνοριακές επιπτώσεις της προτεινόμενης δραστηριότητας και τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση ή την εξάλειψη των εν λόγω επιπτώσεων. Οι διαβουλεύσεις μπορούν να έχουν ως αντικείμενο:

α) Τις δυνατές εναλλακτικές λύσεις της προτεινόμενης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης και της επιλογής "μη δράσης", καθώς και τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν για τη μείωση όλων των σημαντικών δυσμενών διασυνοριακών επιπτώσεων και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των εν λόγω μέτρων, με έξοδα του Μέρους Προέλευσης.

β) Άλλες μορφές αμοιβαίας βοήθειας που μπορούν να προβλεφθούν για τη μείωση όλων των σημαντικών δυσμενών διασυνοριακών επιπτώσεων της προτεινομένης δραστηριότητας.

γ) Κάθε άλλο κατάλληλο θέμα, σχετικό με την προτεινόμενη δραστηριότητα.

Τα Μέρη συμφωνούν, κατά την έναρξη των διαβουλεύσεων, για ένα εύλογο χρονοδιάγραμμα για τη διάρκεια της περιόδου διαβουλεύσεων. Οι εν λόγω συζητήσεις μπορούν να διεξάγονται μέσω κατάλληλου κοινού οργάνου, εφόσον αυτό υπάρχει.

Άρθρο 6
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

1. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι κατά τη λήψη οριστικής απόφασης για την προτεινόμενη δραστηριότητα, θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένου και του φακέλου εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και οι σχετικές παρατηρήσεις που λαμβάνονται σε εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 3 και της παρ. 2 του άρθρου 4 και τα τελικά αποτελέσματα των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5.

2. Το Μέρος Προέλευσης γνωστοποιεί στο Θιγόμενο Μέρος την οριστική απόφαση που λαμβάνεται, σχετικά με την προτεινόμενη δραστηριότητα, καθώς και τους λόγους και το σκεπτικό στο οποίο αυτή βασίζεται.

3. Εάν συμπληρωματικά στοιχεία για τις σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις της προτεινόμενης δραστηριότητας, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα κατά το χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με αυτή τη δραστηριότητα, και τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά την εν λόγω απόφαση, περιέλθουν σε γνώση ενός Ενδιαφερόμενου Μέρους, πριν από την έναρξη των εργασιών που προβλέπονται για τη δραστηριότητα αυτή, το εν λόγω Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο ή τα άλλα Ενδιαφερόμενα Μέρη. Εάν ένα από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη το ζητήσει, αρχίζουν διαβουλεύσεις, προκειμένου να ορισθεί εάν πρέπει να επανεξεταστεί η απόφαση.

Άρθρο 7
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ

1. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη ορίζουν, μετά από αίτηση οποιουδήποτε από αυτά, εάν πρέπει να πραγματοποιηθεί εκ των υστέρων ανάλυση, και σε ποια έκταση, λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις που μπορεί να συνεπάγεται η δραστηριότητα που υπήρξε το αντικείμενο εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμφώνως προς την παρούσα Σύμβαση. Κάθε εκ των υστέρων ανάλυση περιλαμβάνει ειδικότερα εποπτεία της δραστηριότητας και προσδιορισμό κάθε δυσμενούς διασυνοριακής επίπτωσης. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να αναλαμβάνονται προκειμένου να εκπληρωθούν οι στόχοι που αναφέρονται στο Παράρτημα V.

2. Εάν ως αποτέλεσμα της εκ των υστέρων ανάλυσης, το Μέρος Προέλευσης ή το Θιγόμενο Μέρος κρίνει βάσιμα ότι υπάρχουν σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις ή παράγοντες που θα μπορούσαν να συνεπάγονται τέτοιες επιπτώσεις, ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη αρχίζουν τότε διαβουλεύσεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να μειωθούν ή εξαλειφθούν οι εν λόγω επιπτώσεις.

Άρθρο 8
ΔΙΜΕΡΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Τα Μέρη μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις ισχύουσες διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή τις λοιπές ισχύουσες ρυθμίσεις ή να συνάπτουν νέες συμφωνίες ή ρυθμίσεις, προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει δυνάμει της παρούσας Σύμβασης. Οι εν λόγω συμφωνίες ή λοιπές ρυθμίσεις μπορούν να βασίζονται στα στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα VI.

Άρθρο 9
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα Μέρη προβλέπουν ειδικότερα τη δημιουργία ή εντατικοποίηση ειδικών ερευνητικών προγραμμάτων που έχουν ως σκοπό:

α) Τη βελτίωση των ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των επιπτώσεων των προτεινόμενων δραστηριοτήτων.

β) Την καλύτερη κατανόηση των σχέσεων αιτίας - αποτελέσματος και του ρόλου τους στην ολοκληρωμένη διαχείριση του περιβάλλοντος.

γ) Την ανάλυση και την παρακολούθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των αποφάσεων που λαμβάνονται σχετικά με τις προτεινόμενες δραστηριότητες με σκοπό τη μείωση ή την πρόληψη των επιπτώσεων.

δ) Την ανάπτυξη μεθόδων που θα προωθήσουν τις δημιουργικές προσεγγίσεις στην έρευνα για περιβαλλοντικά ορθές εναλλακτικές λύσεις στις προτεινόμενες δραστηριότητες, καθώς και στις μεθόδους παραγωγής και κατανάλωσης.

ε) Την ανάπτυξη μεθόδων για την εφαρμογή των αρχών της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε μακροοικονομικό επίπεδο.

Τα αποτελέσματα των προγραμμάτων που αναφέρονται πιο πάνω, θα ανταλλάσσονται μεταξύ των Μερών.

Άρθρο 10
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Τα συνημμένα στην παρούσα Σύμβαση Παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Συμβάσης.

Άρθρο 11
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Τα Μέρη συνεδριάζουν, όσο είναι δυνατόν, επ' ευκαιρία των ετήσιων συναντήσεων των Συμβούλων των Κυβερνήσεων των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα προβλήματα του περιβάλλοντος και των υδάτων. Η πρώτη συνεδρίαση των Μερών θα συγκληθεί το αργότερο ένα έτος από τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης. Στη συνέχεια, τα Μέρη συνεδριάζουν όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο από μία συνεδρίαση των Μερών ή κατόπιν γραπτής αίτησης οποιουδήποτε Μέρους, εφόσον μέσα σε έξι μήνες από την κοινοποίηση της στα Μέρη από τη γραμματεία, υποστηρίζεται από το ένα τρίτο των Μερών.

2. Τα Μέρη εξετάζουν συνεχώς την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης και με αυτόν το σκοπό θα:

α) Εξετάζουν τις πολιτικές τους και τις μεθοδολογικές τους προσεγγίσεις στον τομέα της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, προκειμένου να βελτιώσουν περαιτέρω τις διαδικασίες εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακά πλαίσια.

β) Ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικές με την εμπειρία τους από τη σύναψη και την εφαρμογή διμερών και πολυμερών συμφωνιών ή άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακά πλαίσια, στις οποίες ένα ή περισσότερα Μέρη της παρούσας Σύμβασης είναι Συμβαλλόμενα Μέρη.

γ) Ζητούν, όπου χρειάζεται, τις υπηρεσίες αρμόδιων επιστημονικών επιτροπών και διεθνών οργανισμών, για θέματα μεθοδολογικά και τεχνικά, σχετικά με την υλοποίηση των σκοπών της παρούσας Σύμβασης.

δ) Στην πρώτη τους συνεδρίαση εξετάζουν και υιοθετούν ομόφωνα, διαδικαστικούς κανόνες για τις συνεδριάσεις τους.

ε) Εξετάζουν και, όπου χρειάζεται, υιοθετούν προτάσεις για τροποποιήσεις της παρούσας Σύμβασης.

στ) Εξετάζουν και αναλαμβάνουν οποιαδήποτε επιπρόσθετη δράση η οποία μπορεί να απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 12
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1. Κάθε Μέρος στην παρούσα Σύμβαση διαθέτει μία ψήφο.

2. Εκτός από τις προβλέψεις των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί ενοποίησης, σε θέματα της αρμοδιότητάς τους ασκούν το δικαίωμα ψήφου, με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των Κρατών Μελών τους που είναι Μέρη στην παρούσα Σύμβαση. Οι εν λόγω οργανισμοί δεν θα ασκούν το δικαίωμά τους να ψηφίζουν, εάν τα Κράτη Μέλη τους ασκούν το δικό τους αντίστοιχο δικαίωμα και αντίστροφα.

Άρθρο 13
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα γραμματείας:

α) Τη σύγκληση και την προετοιμασία των Συνεδριάσεων των Μερών.

β) Την αποστολή στα Μέρη των εκθέσεων και των λοιπών πληροφοριών που λαμβάνονται σε εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

γ) Την εκτέλεση των άλλων καθηκόντων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση ή που ορίζονται από τα Μέρη.

Άρθρο 14
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

1. Οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις στην παρούσα Σύμβαση.

2. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις υποβάλλονται εγγράφως στη γραμματεία που τις κοινοποιεί σε όλα τα Μέρη. Οι εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις συζητούνται από τα Μέρη στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση των Μερών, υπό την προϋπόθεση ότι η γραμματεία τις έχει διανείμει στα Μέρη τουλάχιστον ενενήντα ημέρες πριν.

3. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια, προκειμένου να καταλήξουν σε συμφωνία με ομοφωνία για κάθε προτεινόμενη τροποποίηση στην παρούσα Σύμβαση. Αν όλες οι προσπάθειες για ομοφωνία εξαντληθούν και δεν επιτευχθεί συμφωνία, η τροποποίηση υιοθετείται ως έσχατη λύση με πλειοψηφία των 3/4 των Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη Συνεδρίαση.

4. Οι τροποποιήσεις στην παρούσα Σύμβαση, που υιοθετούνται, συμφώνως προς την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υποβάλλονται από τον Θεματοφύλακα σε όλα τα Μέρη για κύρωση, έγκριση ή αποδοχή. Τίθενται δε σε ισχύ για τα Μέρη που τις κύρωσαν, ενέκριναν ή αποδέχτηκαν, την ενενηκοστή ημέρα μετά τη λήψη από το Θεματοφύλακα της κοινοποίησης κύρωσης, έγκρισης ή αποδοχής τους από τουλάχιστον τα 3/4 των εν λόγω Μερών. Στη συνέχεια, τίθενται σε ισχύ για οποιοδήποτε άλλο Μέρος την ενενηκοστή ημέρα μετά από την κατάθεση από το εν λόγω Μέρος του εγγράφου του κύρωσης, έγκρισης ή αποδοχής των τροποποιήσεων.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος "Μέρη που παρίστανται και ψηφίζουν" σημαίνει τα Μέρη που παρίστανται στη συνεδρίαση και ψηφίζουν θετικά ή αρνητικά.

6. Η διαδικασία της ψηφοφορίας που περιγράφεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν εκλαμβάνεται ως αποτελούσα προηγούμενο για τις συμφωνίες που θα γίνουν αντικείμενο μελλοντικών διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη.

Άρθρο 15
ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

1. Αν προκύψει διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Μερών, σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, τα εν λόγω Μέρη θα αναζητήσουν μία λύση μέσω διαπραγματεύσεων η με οποιονδήποτε άλλο τρόπο επίλυσης διαφορών κρίνουν αποδεκτό.

2. Ένα Μέρος, κατά την υπογραφή, κύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση στην παρούσα Σύμβαση ή οποιαδήποτε στιγμή αργότερα, μπορεί να δηλώσει εγγράφως στο Θεματοφύλακα ότι, για μία διαφορά που δεν έχει λύση, σύμφωνα με την παρ. 1 αυτού του άρθρου, αποδέχεται έναν ή και τους δύο από τους ακόλουθους τρόπους επίλυσης διαφορών, ως υποχρεωτικούς σε σχέση με οποιοδήποτε Μέρος που έχει αποδεχθεί την ίδια υποχρέωση:

α. Υποβολή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο.

β. Διαιτησία σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο Παράρτημα VII της παρούσας Σύμβασης.

3. Αν τα Μέρη της διαφοράς αποδεχθούν και τους δύο τρόπους διευθέτησης της διαφοράς που αναφέρονται στην παρ. 2 αυτού του άρθρου, η διαφορά θα υποβάλλεται μόνο στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, εκτός και αν τα Μέρη συμφωνήσουν αλλιώς.

Άρθρο 16
ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Η παρούσα Σύμβαση θα είναι ανοικτή για υπογραφή στο Εσπό της Φινλανδίας από τις 25 Φεβρουαρίου έως και την 1η Μαρτίου 1991 και μετά στα Κεντρικά Γραφεία των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη μέχρι τις 2 Σεπτεμβρίου 1991, από Κράτη-Μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, όπως επίσης και για Κράτη με συμβουλευτική θέση στην Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, σύμφωνα με την παρ. 8 της Απόφασης 36 (IV) της 28ης Μαρτίου 1947 του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου και από τους περιφερειακούς οργανισμούς οικονομικής ολοκλήρωσης, οι οποίοι αποτελούνται από κυρίαρχα Κράτη-Μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, στους οποίους τα Κράτη-Μέλη τους έχουν εκχωρήσει αρμοδιότητα για θέματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης και της αρμοδιότητας να συνάπτουν συνθήκες σχετικά με αυτά τα θέματα.

Άρθρο 17
ΚΥΡΩΣΗ, ΑΠΟΔΟΧΗ, ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ

1. Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα υπογράφοντα Κράτη και από τους περιφερειακούς οργανισμούς οικονομικής ολοκλήρωσης.

2. Η παρούσα Σύμβαση θα ανοιχτεί για προσχώρηση των Κρατών και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 16, από τις 3 Σεπτεμβρίου 1991.

3. Τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος εκτελεί χρέη Θεματοφύλακα.

4. Οποιοσδήποτε οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 16, ο οποίος γίνεται Μέρος στην παρούσα Σύμβαση χωρίς κάποιο από τα Κράτη-Μέλη του να είναι Μέρος, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση. Στην περίπτωση τέτοιων οργανισμών, των οποίων ένα ή περισσότερα Κράτη-Μέλη είναι Μέρη στην παρούσα Σύμβαση, ο οργανισμός και τα Κράτη-Μέλη του, θα αποφασίσουν

για τις αντίστοιχες ευθύνες τους και για την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο οργανισμός και τα Κράτη-Μέλη δεν θα έχουν το δικαίωμα να ασκούν ταυτόχρονα τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

5. Στα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 16, δηλώνουν την έκταση της αρμοδιότητάς τους σε σχέση με τα θέματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση. Αυτοί οι οργανισμοί ενημερώνουν το Θεματοφύλακα σχετικά με οποιαδήποτε μεταβολή στην έκταση της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 18
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

1. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία καταθεσης του δέκατου εκτου εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οποιοδήποτε έγγραφο που κατατίθεται από περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης, δεν θα μετρηθεί ως επιπρόσθετο στα έγγραφα τα οποία κατατέθηκαν από τα Κράτη-Μέλη αυτού του οργανισμού.

3. Για κάθε Κράτος ή οργανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 16, που κυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει την παρούσα Σύμβαση η προσχωρεί σε αυτή μετά από την κατάθεση του δέκατου έκτου εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατάθεσης, από αυτό το Κράτος ή τον οργανισμό του δικού του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, εγκρισης ή προσχώρησης.

Άρθρο 19
ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ

Οποιαδήποτε στιγμή μετά από τέσσερα έτη από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ η παρούσα Σύμβαση όσον αφορά σε ένα Μέρος, αυτό το Μέρος μπορεί να αποχωρήσει από τη Σύμβαση καταθέτοντας γραπτή ειδοποίηση στο Θεματοφύλακα. Οποιαδήποτε τέτοια αποχώρηση θα ισχύσει ενενήντα ημέρες μετά από τη λήψη της ειδοποίησης από το Θεματοφύλακα. Οποιαδήποτε τέτοια αποχώρηση δε θα επηρεάσει την εφαρμογή των άρθρων 3 έως 6 της Σύμβασης σε μια προτεινόμενη δραστηριότητα σχετικά με την οποία υπήρξε κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 ή αίτημα για συζητήσεις σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 7, πριν ισχύσει η αποχώρηση.

Άρθρο 20
ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Το πρωτότυπο της παρούσας Συμβασης, της οποίας τα αγγλικά, γαλλικά και ρωσικά κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ στο Εσπό της Φινλανδίας, την εικοστή πέμπτη Φεβρουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα (25.2.1991)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1. Διυλιστήρια αργού πετρελαίου (πλην των επιχειρήσεων που παρασκευάζουν μόνο λιπαντικά από αργό πετρέλαιο) και εγκαταστάσεις για την αεριοποίηση και την υγροποίηση τουλάχιστον 500 τόννων άνθρακα ή ασφαλτώδους σχιστόλιθου την ημέρα.

2. Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις που λειτουργούν με καύση και των οποιων η παραγόμενη θερμική ισχύς ειναι 300 Megawatts η μεγαλύτερη και πυρηνικοί σταθμοί ισχύος, καθώς και άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες (εκτός από τις ερευνητικές εγκαταστάσεις για παραγωγή και μετατροπή των σχάσιμων και γόνιμων υλικών, των οποίων η μέγιστη παραγόμενη ισχύς δεν υπερβαίνει το 1 Kilowatt συνεχούς θερμικού φορτίου).

3. Εγκαταστάσεις που προορίζονται αποκλειστικά για την παραγωγή και τον εμπλουτισμό πυρηνικών καυσίμων, για την επανεπεξεργασία ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων ή για την αποθήκευση, διάθεση και επεξεργασία πυρηνικών αποβλήτων.

4. Μεγάλες εγκαταστάσεις για την πρωτογενή επεξεργασία χυτοσιδήρου και χάλυβα και για την παραγωγή μη σιδηρούχων μετάλλων.

5. Εγκαταστάσεις για την εξόρυξη αμιάντου, καθώς επίσης και εγκαταστάσεις για την επεξεργασία και τη μετατροπή αμιάντου και προϊόντων που περιέχουν αμίαντο: για τα προϊόντα αμιαντοτσιμέντου, με ετήσια παραγωγή μεγαλύτερη από 20.000 τόννους κατεργασμένων προϊόντων το χρόνο, για τα υλικά τριβής, με ετήσια παραγωγή μεγαλύτερη από 50 τόννους κατεργασμένων προϊόντων το χρόνο και για τις λοιπές χρήσεις αμιάντου, εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν περισσότερους από 200 τόννους αμίαντου το χρόνο.

6. Ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις.

7. Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας[1] και σιδηροδρομικών γραμμών για τη σιδηροδρομική μεταφορά μεγάλης απόστασης, καθώς και αερολιμένων με κεντρικό αεροδιάδρομο, του οποίου το μήκος είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 2.100 m.

8. Αγωγοί πετρελαίου και φυσικού αερίου μεγάλης διαμέτρου.

9. Εμπορικοί λιμένες και εσωτερικοί ποτάμιοι οδοί και παραποτάμιοι λιμένες που επιτρέπουν τη διέλευση πλοίων άνω των 1.350 τόννων.

10. Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων για την καύση, χημική επεξεργασία ή ταφή τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων.

11. Μεγάλα φράγματα και ταμιευτήρες.

12. Εργασίες άντλησης υπογείων υδάτων, εάν ο ετήσιος όγκος ύδατος προς συλλογή ανέρχεται σε ή υπερβαίνει τα 10.000.000 m^3.

13. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή χάρτου ή χαρτοπολτού, που παράγουν τουλάχιστον 200 τόννους αποξηραμένου στον αέρα προιόντος την ημέρα.

14. Ορυκτή εκμετάλλευση μεγάλης κλίμακας, εξόρυξη και επιτόπια επεξεργασία μεταλλευμάτων ή άνθρακα.

15. Παραγωγή υδρογονανθράκων στη θάλασσα.

16. Μεγάλες εγκαταστάσεις αποθήκευσης προιόντων πετρελαίου, πετροχημικών και χημικών προιόντων.

17. Αποδάσωση μεγάλων εκτάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Οι πληροφορίες που θα περιλαμβάνονται στο φάκελο εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, βάσει του άρθρου 4, είναι οι εξής:

α) Περιγραφή της προτεινόμενης δραστηριότητας και του αντικειμένου της.

β) Περιγραφή, όπου χρειάζεται, των λογικών εναλλακτικών λύσεων (π.χ. όσον αφορά στο χώρο εγκατάστασης ή στην τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί) της προτεινόμενης δραστηριότητας και την επιλογή της "μη δράσης".

γ) Περιγραφή του περιβάλλοντος το οποίο ενδέχεται να επηρεασθεί σημαντικά από την προτεινόμενη δραστηριότητα και τις εναλλακτικές λύσεις αυτής.

δ) Περιγραφή των ενδεχόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων της προτεινόμενης δραστηριότητας και των εναλλακτικών λύσεων αυτής, καθώς και εκτίμηση της βαρύτητάς τους.

ε) Περιγραφή των διορθωτικών μέτρων για τη διατήρηση των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο ελάχιστο.

στ) Ακριβής προσδιορισμός των μεθόδων πρόβλεψης και των βασικών προϋποθέσεων που αποφασίστηκαν, καθώς επίσης και των σχετικών περιβαλλοντικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται.

ζ) Καταγραφή των αγνώστων στοιχείων και των αμφιβολιών που διαπιστώνονται κατά τη συλλογή των απαιτούμενων δεδομένων.

η) Όπου χρειάζεται, περίληψη των προγραμμάτων παρακολούθησης και διαχείρισης και των πιθανών σχεδίων για την εκ των υστέρων ανάλυση.

θ) Μία μη τεχνική περίληψη που θα περιλαμβάνει οπτική παρουσίαση (χάρτες, διαγράμματα κ.λπ.), όπως είναι αυτό κατάλληλο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III
ΓΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I

1. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη, όταν αντιμετωπίζουν προτεινόμενες δραστηριότητες στις οποίες εφαρμόζεται η παράγραφος 5 του άρθρου 2, μπορούν να καθορίζουν κατά πόσο η δραστηριότητα μπορεί να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις, ιδιαίτερα με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Έκταση: δραστηριότητες που είναι μεγάλης κλίμακας σχετικά με το είδος τους.

β) Περιοχή: προτεινόμενες δραστηριότητες μέσα ή κοντά σε περιοχές ιδιαίτερα ευαίσθητες ή σημαντικές από περιβαλλοντικής πλευράς (όπως οι υγροβιότοποι που προστατεύονται από τη Σύμβαση Ramsar, οι εθνικοί δρυμοί, οι περιοχές προστασίας της φύσης, οι περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο επιστημονικό ενδιαφέρον ή οι σημαντικές περιοχές από αρχαιολογικής, πολιτιστικής ή ιστορικής πλευράς), καθώς επίσης και προτεινόμενες δραστηριότητες σε περιοχές όπου τα χαρακτηριστικά της προβλεπόμενης ανάπτυξης μπορούν να συνεπάγονται σημαντικές επιπτώσεις στον πληθυσμό.

γ) Επιπτώσεις: προτεινόμενες δραστηριότητες των οποίων οι επιπτώσεις είναι ιδιαίτερα πολύπλοκες και ενδεχομένως δυσμενείς, συμπεριλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων που συνεπάγονται σοβαρές επιπτώσεις στον άνθρωπο ή σε είδη ή οργανισμούς ιδιαίτερης σημασίας, των δραστηριοτήτων που θέτουν σε κίνδυνο την παρούσα ή τη δυνατή χρήση μιας θιγόμενης Περιοχής και των δραστηριοτήτων που προκαλούν επιπλέον επιβάρυνση, μη ανεκτή από το περιβάλλον.

---

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:

• "Αυτοκινητόδρομος" σημαίνει οδός ειδικά σχεδιασμένη και κατασκευασμένη για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων, η οποία δεν εξυπηρετεί τις παρακείμενες ιδιοκτησίες και η οποία:

a) περιλαμβάνει, εκτός ειδικών σημείων ή προσωρινά, ξεχωριστά οδοστρώματα για τις δύο κατευθύνσεις της κυκλοφορίας, τα οποία χωρίζονται το ένα από το άλλο με λωρίδα γης η οποία δεν προορίζεται για την κυκλοφορία ή κατ' εξαίρεση με άλλα μέσα,

b) δεν διασταυρώνεται ούτε με ισόπεδη οδό ούτε με ισόπεδη σιδηροδρομική ή τροχιοδρομική (τραμ) γραμμή ούτε με ισόπεδη διάβαση για τους πεζούς,

c) φέρει ειδική σηματοδότηση ως αυτοκινητόδρομος.

• "Οδός ταχείας κυκλοφορίας" σημαίνει οδός που προορίζεται για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων, στην οποία η πρόσβαση γίνεται μόνο μέσω κόμβων ή σηματοδοτημένων διασταυρώσεων και στην οποία ιδιαίτερα, απαγορεύεται η στάση ή η στάθμευση επί του οδοστρώματος.

2. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο για τις προτεινόμενες δραστηριότητες που βρίσκονται πλησίον διεθνών συνόρων και για τις προτεινόμενες δραστηριότητες των οποίων η περιοχή είναι περισσότερο απομακρυσμένη, αλλά θα μπορούσαν να προκαλέσουν σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις σε μεγάλη απόσταση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Το αιτούν Μέρος ή Μέρη ειδοποιούν τη γραμματεία ότι υποβάλλουν σε εξεταστική επιτροπή που συστήνεται συμφώνως προς τις διατάξεις του παρόντος Παραρτήματος, ερώτημα προκειμένου να εξεταστεί εάν μία προτεινόμενη δραστηριότητα που είναι καταχωρημένη στον κατάλογο του Παραρτήματος I ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς διασυνοριακές επιπτώσεις. Το αντικείμενο της έρευνας αναφέρεται στην ειδοποίηση. Η γραμματεία κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω αίτηση σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

2. Η εξεταστική επιτροπή θα αποτελείται από τρία μέλη. Η αιτούσα πλευρά και η άλλη πλευρά της εξεταστικής διαδικασίας θα ορίσουν από έναν επιστημονικό ή τεχνικό εμπειρογνώμονα και οι δύο ορισμένοι εμπειρογνώμονες θα ορίσουν κατόπιν κοινής συμφωνίας έναν τρίτο, ο οποίος θα είναι ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής. Ο τελευταίος θα πρέπει να μην έχει την ιθαγένεια μιας από τις δύο πλευρές της εξεταστικής διαδικασίας, ούτε να έχει το συνήθη τόπο κατοικίας του στην περιοχή μιας από τις δύο πλευρές ούτε θα πρέπει να είναι υπό την εργοδοσία τους ούτε να έχει ασχοληθεί με την περίπτωση με κάποια άλλη ιδιότητα.

3. Αν ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής δεν έχει οριστεί, μέσα σε δύο μήνες από τον ορισμό του δεύτερου εμπειρογνώμονα, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη θα πρέπει, κατόπιν αίτησης από τη μια πλευρά, να ορίσει πρόεδρο μέσα σε μια περαιτέρω περίοδο δύο μηνών.

4. Αν μια από τις πλευρές της εξεταστικής διαδικασίας δεν ορίσει έναν εμπειρογνώμονα μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της ειδοποίησης από τη γραμματεία, η άλλη πλευρά μπορεί να ενημερώσει τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, ο οποίος θα ορίσει τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής μέσα σε μια περαιτέρω περίοδο δύο μηνών. Κατόπιν του διορισμού του, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής θα ζητήσει από την πλευρά που δεν όρισε εμπειρογνώμονα να το κάνει μέσα σε ένα μήνα. Αν δεν το πράξει μέσα σε αυτή την περίοδο, ο πρόεδρος θα ενημερώσει τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, ο οποίος θα πρέπει να κάνει το διορισμό μέσα σε ένα περαιτέρω διάστημα δύο μηνών.

5. Η εξεταστική επιτροπή θα υιοθετήσει τους δικούς της διαδικαστικούς κανόνες.

6. Η εξεταστική επιτροπή θα μπορεί να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διεξάγει τις λειτουργίες της.

7. Οι πλευρές της εξεταστικής διαδικασίας θα πρέπει να διευκολύνουν την εργασία της εξεταστικής επιτροπής και ειδικότερα θα πρέπει, με κάθε μέσο που θα είναι στη διάθεση τους, να:

α) Παρέχουν στην εξεταστική επιτροπή όλα τα σχετικά έγγραφα, τις διευκολύνσεις και τις πληροφορίες.

β) Παρέχουν τη δυνατότητα στην εξεταστική επιτροπή, όταν είναι απαραίτητο, να καλεί μάρτυρες ή εμπειρογνώμονες και να λαμβάνει τη μαρτυρία τους.

8. Οι πλευρές και οι εμπειρογνώμονες θα πρέπει να προστατεύσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα οποιασδήποτε εμπιστευτικής πληροφορίας λάβουν κατά τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής.

9. Αν μία από τις πλευρές της εξεταστικής διαδικασίας δεν παρουσιαστεί ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής ή δεν καταφέρει να παρουσιάσει τα επιχειρήματα της υπεράσπισής της, η άλλη πλευρά μπορεί να ζητήσει από την επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες της και να ολοκληρώσει την εργασία της. Η απουσία μιας πλευράς ή η έλλειψη παρουσίασης επιχειρημάτων από αυτήν δεν θα αποτελέσει εμπόδιο για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της εργασίας της εξεταστικής επιτροπής.

10. Αν δεν ορισθεί διαφορετικά από την εξεταστική επιτροπή λόγω ειδικών περιστάσεων του θέματος, τα έξοδα της εξεταστικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών των μελών της, θα βαρύνουν σε ίσα μερίδια τις δύο πλευρές της εξεταστικής διαδικασίας. Η εξεταστική επιτροπή θα κρατήσει αρχείο όλων των εξόδων της και θα δώσει μια τελική κατάσταση αυτών στις πλευρές.

11. Οποιοδήποτε Μέρος έχει πραγματικό συμφέρον στο θέμα της εξεταστικής διαδικασίας και το οποίο μπορεί να επηρεαστεί από την απόφαση, μπορεί να παρέμβει στις εργασίες κατόπιν της συγκατάθεσης της εξεταστικής επιτροπής.

12. Οι αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής σε διαδικαστικά θέματα θα παίρνονται με πλειοψηφία των μελών. Η τελική γνώμη της εξεταστικής επιτροπής θα εκφράζει την άποψη της πλειοψηφίας των μελών της και θα συμπεριλαμβάνει οποιαδήποτε διαφωνία.

13. Η εξεταστική επιτροπή θα παρουσιάζει την τελική της γνώμη μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία που συστήθηκε, εκτός αν κρίνει απαραίτητη τη χρονική παράταση για μια περίοδο που δεν θα ξεπερνά τους δύο μήνες.

14. Η τελική γνώμη της εξεταστικής επιτροπής θα βασιστεί σε αποδεκτές επιστημονικές αρχές. Η τελική γνώμη θα κοινοποιηθεί από την εξεταστική επιτροπή σε όλες τις πλευρές της εξεταστικής διαδικασίας και στη γραμματεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ

Η εν λόγω ανάλυση έχει ειδικότερα ως αντικείμενο:

α) Την παρακολούθηση της τήρησης των όρων που έχουν τεθεί κατά την παροχή άδειας ή κατά την έγκριση της δραστηριότητας, καθώς και παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών μέτρων.

β) Την εξέταση κάθε επίπτωσης, επιδιώκοντας την καλή διαχείριση, προκειμένου να αρθεί κάθε αμφισβήτηση.

γ) Την εξακρίβωση της ακρίβειας των προηγούμενων προβλέψεων, προκειμένου να σωρεύονται χρήσιμες εμπειρίες για τις δραστηριότητες του ίδιου τύπου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη μπορούν να προβαίνουν, αν χρειάζεται, σε θεσμικές ρυθμίσεις ή να διευρύνουν το πεδίο των ήδη υφιστάμενων ρυθμίσεων στα πλαίσια διμερών και πολυμερών Συμφωνιών, ώστε η παρούσα Σύμβαση να έχει πλήρες αποτέλεσμα.

2. Οι διμερείς ή πολυμερείς Συμβάσεις ή άλλες ρυθμίσεις μπορούν να προβλέπουν:

α) Κάθε επιπλέον μέτρο για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της συγκεκριμένης υποπεριφέρειας.

β) Θεσμικές, διοικητικές και άλλες ρυθμίσεις που πρέπει να συνάπτονται σε βάση αμοιβαιότητας και συμφώνως προς την αρχή της ισοτιμίας.

γ) Την εναρμόνιση των πολιτικών και των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, ώστε οι προδιαγραφές και μέθοδοι σχετικά με την εφαρμογή της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων να είναι όσο το δυνατόν ομοιομορφες.

δ) Τη δημιουργία, τη βελτίωση και/ή την εναρμόνιση μεθόδων προσδιορισμού, μέτρησης, πρόβλεψης και εκτίμησης των επιπτώσεων, καθώς και μεθόδων εκ των υστέρων ανάλυσης.

ε) Τη δημιουργία και/ή τη βελτίωση μεθόδων και προγραμμάτων για τη συλλογή, ανάλυση, αποθήκευση και διάδοση στον κατάλληλο χρόνο συγκρίσιμων δεδομένων για την ποιότητα του περιβάλλοντος, με σκοπό την παροχή δεδομένων για την κατάρτιση της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

στ) Τον καθορισμό ορίων και ειδικότερων κριτηρίων για τον προσδιορισμό της σημασίας των διασυνοριακών επιπτώσεων σε συνάρτηση με την περιοχή, τη φύση και το μέγεθος των προτεινόμενων δραστηριοτήτων, που πρέπει να αποτελέσουν το αντικείμενο εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σε εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, και τον καθορισμό κρισιμων διασυνοριακών ρύπων.

ζ) Την από κοινού πραγματοποίηση, όπου χρειάζεται, της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη δημιουργία κοινών προγραμμάτων παρακολούθησης, τη συγκριτική εξακρίβωση των οργανων εποπτείας και την εναρμόνιση της μεθοδολογίας προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμβατότητα των δεδομένων και των πληροφοριών που συλλέγονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII
ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

1. Το αιτούν Μέρος ή τα Μέρη θα πρέπει να ειδοποιήσουν τη γραμματεία ότι τα Μέρη συμφώνησαν να υποβάλλουν τη διαφωνία σε διαιτησία, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 της παρούσας Σύμβασης. Η ειδοποίηση θα αναφέρει το ζήτημα της διαιτησίας και θα συμπεριλαμβάνει, ειδικότερα, τα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, στην ερμηνεία ή την εφαρμογή των οποίων υπάρχει πρόβλημα. Η γραμματεία θα αποστείλει τις πληροφορίες που θα λάβει σε όλα τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο θα αποτελείται από τρία μέλη. Το αιτούν Μέρος ή τα αιτούντα Μέρη, όπως επίσης και το δεύτερο Μέρος ή Μέρη της διαφωνίας, θα ορίσουν από ένα διαιτητή, και οι δύο ορισμένοι διαιτητές θα ορίσουν κατόπιν κοινής συμφωνίας τον τρίτο διαιτητή, ο οποίος θα είναι ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου. Ο τελευταίος θα πρέπει να μην έχει την ιθαγένεια ενός από τα δύο Μέρη της διαφωνίας ούτε να έχει το συνήθη τόπο κατοικίας του στην περιοχή ενός από τα δύο Μέρη ούτε θα πρέπει να είναι υπό την εργοδοσία τους ούτε να έχει ασχοληθεί με την περίπτωση με κάποια άλλη ιδιότητα.

3. Αν ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου δεν έχει οριστεί, μέσα σε δύο μήνες από τον ορισμό του δεύτερου διαιτητή, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη θα πρέπει, κατόπιν αίτησης από κάποιο Μέρος της διαφωνίας, να ορίσει πρόεδρο μέσα σε μια περαιτέρω περίοδο δύο μηνών.

4. Αν ένα από τα δύο Μέρη δεν ορίσει ενα διαιτητή μέσα σε δύο μήνες από τη λήψη της ειδοποίησης, το άλλο Μέρος μπορεί να ενημερώσει τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Ο.Ε.Ε., ο οποίος θα ορίσει τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου μέσα σε μια περαιτέρω περίοδο δύο μηνών. Κατόπιν του διορισμού του, ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου θα ζητήσει από το Μέρος που δεν όρισε διαιτητή να το κάνει μέσα σε δύο μήνες. Αν δεν τα καταφέρει μέσα σε αυτή την περίοδο, ο πρόεδρος θα ενημερώσει τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Ο.Ε.Ε. ο οποίος θα πρέπει να κανει το διορισμό μέσα σε ένα διάστημα δύο μηνών.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο θα εκδώσει την απόφαση του σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

6. Οποιοδήποτε διαιτητικό δικαστήριο συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο παρόν θα καθορίσει τους δικούς του διαδικαστικούς κανόνες.

7. Οι αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, σε θέματα διαδικασίας και ουσίας, θα παίρνονται με πλειοψηφία των μελών του.

8. Το δικαστήριο μπορεί να πάρει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αποδείξει τα γενονότα.

9. Τα Μέρη της διαφωνίας θα πρέπει να διευκολύνουν την εργασία του διαιτητικού δικαστηρίου και ειδικότερα θα πρέπει, με κάθε μέσο που θα έχουν στη διάθεση τους:

α) Να παρέχουν στο δικαστήριο όλα τα σχετικά έγγραφα, τις διευκολύνσεις και τις πληροφορίες.

β) Να παρέχουν τη δυνατότητα στο δικαστήριο, ανάλογα με την περίπτωση, να καλεί μάρτυρες και εμπειρογνώμονες και να λαμβάνει τη μαρτυρία τους.

10. Τα Μέρη και οι διαιτητές θα πρέπει να προστατεύσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα οποιασδήποτε εμπιστευτικής πληροφορίας λάβουν κατά τις εργασίες του διαιτητικού δικαστηρίου.

11. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αίτησης από ένα Μέρος, να προτείνει προσωρινά μέτρα προστασίας.

12. Αν ένα από τα Μέρη της διαφωνίας δεν παρουσιαστεί ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου ή δεν καταφέρει να παρουσιάσει τα επιχειρήματα της υπεράσπισης του, το άλλο Μέρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να συνεχίσει τις εργασίες του και να βγάλει την τελική απόφαση του. Η απουσία ενός Μέρους ή η έλλειψη υπεράσπισης από αυτό δεν θα αποτελέσει εμπόδιο για τις εργασίες. Πριν από την έκδοση της οριστικής του απόφασης, το διαιτητικό δικαστήριο πρέπει

να βεβαιωθεί οτι η αίτηση είναι βασιμη, νόμω και ουσια.

13. Το δικαστήριο μπορεί να δικάσει και να ορίσει ανταπαιτησεις οι οποίες θα προκύψουν άμεσα απο το ζήτημα της διαφωνίας.

14. Αν δεν ορίσει κάτι διαφορετικό, το διαιτητικό δικαστηριο λόγω ειδικών περιστάσεων της υπόθεσης, τα έξοδα του δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών των μελών του, θα βαρύνουν σε ίσα μερίδια τα δύο Μέρη της διαφωνίας. Το διαιτητικό δικαστήριο θα κρατήσει αρχείο όλων των εξόδων του και θα δώσει μια τελική κατάσταση αυτών στα Μέρη.

15. Οποιοδήποτε Μερος της παρούσας Σύμβασης έχει συμφέρον νομικής φύσης στο ζήτημα της διαφωνίας και το οποίο μπορεί να επηρεαστεί απο την απόφαση, μπορεί να παρέμβει στις εργασιες κατόπιν της συγκατάθεσης του δικαστηρίου.

16. Το διαιτητικό δικαστήριο θα παρουσιάσει την απόφασή του μέσα σε πέντε μήνες από την ημερομηνία σύστασής του, εκτός αν κρίνει απαραίτητη τη χρονική παράταση για μια περίοδο που δεν θα ξεπερνά τους πέντε μήνες.

17. Η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου θα συνοδεύεται από αιτιολόγηση και θα είναι τελική και δεσμευτική για όλα τα Μέρη της διαφωνίας. Η απόφαση θα αποσταλεί από το διαιτητικό δικαστήριο σε όλα τα Μέρη της διαφωνίας και στη γραμματεία. Η γραμματεία θα αποστείλει τις πληροφορίες που έλαβε σε όλα τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης.

18. Οποιαδήποτε διαφωνία προκύψει ανάμεσα στα Μέρη σχετικά με την ερμηνεία και την εκτέλεση της αποφασης, μπορεί να υποβληθεί απο οποιοδήποτε Μέρος στο διαιτητικό δικαστηριο που έβγαλε την απόφαση ή, αν αυτό δεν μπορεί να συγκληθεί, σε κάποιο άλλο δικαστήριο που θα συσταθεί για αυτόν το σκοπό με τον ίδιο τροπο όπως το πρώτο.

Άρθρο δεύτερο

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και της κυρούμενης Συμβάσεως ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο τρίτο

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος νόμου και της κυρούμενης Συμβασεως.

Άρθρο τέταρτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 18 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ **ΘΕΟΔ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **ΠΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **ΒΑΣ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**	ΠΕΡ/ΝΤΟΣ, ΧΩΡ/ΞΙΑΣ & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ **ΚΩΝ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ**
ΓΕΩΡΓΙΑΣ **ΣΤ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ**	ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ **ΚΩΝ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ**
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ **ΣΤ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ**	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ **ΑΝΑΣΤ. ΜΑΝΤΕΛΗΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 1997

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ